

СТАНОВИЩЕ

От проф. д.пс.н. Снежана Евлогиева Илиева,
СУ „Св. Климент Охридски“, катедра „Социална, трудова и педагогическа психология“, член на научно жури, съгласно Заповед No 1862/02.09.2016 г. на Ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски", в конкурс, обявен в ДВ, бр. 59/22.07.2016 г. за редовен професор по професионално направление 3.7. Администрация и управление и научна специалност Социално управление (Управление на образованието и науката)"

Обща характеристика на научно-изследователската и преподавателската дейност на кандидата

Единствен участник в обявения конкурс по Социално управление (Управление на образованието и науката) е доц. д-р Георги Апостолов. Научната продукция, с която доц. д-р Апостолов участва в обявения конкурс, съдържа три монографии на английски език в съавторство, 3 студии, 11 статии, 4 доклада, учебно помагало, 3 наръчника на английски език и глави от книги, като в съдържателно отношение всички са в областта на обявения конкурс и са по проблеми, които са разработени след придобиване на научното звание “доцент”. Количествените наукометрични показатели, посочени в справка на кандидата, обхващат общо 29 публикации, от които 22 са на английски език, а 7 на български език. 12 са самостоятелните публикации и 17 са в съавторство, предимно с чуждестранни изследователи.

В трите монографии на английски език (Methodologies and measures for analyzing informal decision-making and communication processes; Perceptions of Excellence in Hiring Processes; Excellence and Gender in the Working Environment) се дискутира един от значимите и традиционно разглеждани в организационните теории и в частност, в организационното поведение, въпроси за съвършенството в управлението, като интересът към съвършенство и организационна ефективност в бизнес организациите датира още от 80-те години, но едва в последното десетилетие започва да се проучва в контекста на академичните институции и в системата на висшето образование. Това е подчертано и в публикациите на автора, който посочва, че все повече по отношение на университетите започват да се прилагат изискванията за пазарна ефективност и публична отчетност, както и да се търсят критериите за оценка на върховите научни постижения (публикация 3.1.) Проучването на върховите постижения и управленските политики и практики в университетска среда представлява интерес с висока теоретична

и емпирична стойност, както и създава възможност за приложение на установените закономерности и резултати в контекста на предизвикателствата, пред които е изправено висшето образование у нас. Именно в това отношение публикациите на доц. д-р Георги Апостолов са в една неразработена в научно отношение изследователска ниша и дават възможност да се приложат иновативни подходи и стратегии за управление на науката и образованието.

Съдържанието на водените лекционни курсове съответства на научно-изследователските интереси и публикации на доц. д-р Георги Апостолов, като той преподава следните дисциплини в магистърски програми: Организационна култура, организационно поведение и лидерство; Управление, наука, технологии; Основи на управлението; Управленска етика; Образователна и научна политика на Европейския съюз; Management of Organizational Culture, Organizational Behaviour and Leadership и Fundamentals of Management. Разработените от него учебно помагало и наръчници са приложими в учебния процес и подпомагат подготовката на студентите в съответствие с изискванията на съвременната теория и практика.

Доц. д-р Георги Апостолов притежава професионален и административен опит в управлението и се е утвърдил като изявен експерт и оценител в научно-изследователски проекти у нас и в чужбина. Цялостната му научна продукция, с която кандидатства в конкурса за доцент, е подчинена на съвременните тенденции в управлението на организациите и в частност, на институциите във висшето образование. Доказателство за това е не само съавторството му с чуждестранни изследователи, но и наличието на 23 цитирания в англоезичната литература на негови публикации.

Оценка на научните постижения и приноси в предложените за рецензиране трудове

Научните приноси са прецизно и коректно отбелязани в посочената справка и съответстват на научните публикации. Бих искала да подчертая няколко съществени приноси, които оценявам от позицията ми на изследовател в областта на трудовата и организационна психология и в частност, в областта на организационната култура, лидерство и организационно развитие и промяна.

На първо място, налице са обхватни проучвания на съществени за ефективното функциониране на организациите процеси като вземане на решение, комуникация, лидерство, управление на кариерата, израстването и развитието на персонала. Отчетена

е взаимовръзката между формалната и неформалната страна на организацията, като се отдава превес на “човешката страна”, а именно - неформалното вземане на решение, ценностите и нормите в академичната организационна култура, ролята на индивидуализма, лидерските практики и стилове при вземане на решение, водене на заседания и при въвеждане на организационна промяна. В това отношение получените резултати са ценни не само за университетите, но са валидни и приложими и за организации от други сфери на дейност.

Съществен принос е теоретичното и емпирично проучване на актуални въпроси, свързани с половете и тяхната равнопоставеност, които са не само злободневен проблем, но и изискват определени управленски решения и практики. В контекста на науката като цяло и в частност, на природо-математическите и инженерни науки, които се предмет на част от научните изследвания на автора, тенденциите в кариерното развитие на жените, управлението на различията и разнообразието в ред европейски страни могат да зададат насоките на бъдеща стратегия и политика в тази област.

Макар и в по-малка степен в сравнение с другите проблемни области, в част от публикациите са застъпени проблемите, свързани с креативността и иновациите, които по отношение на университетските преподаватели са от съществена значимост. Това има още по-голяма теоретико-приложна стойност при управление на организационните промени, които се осъществяват в системата на висшето образование както у нас, така и в страните от Европейския съюз.

Като съществен принос на автора може да се отбележи отчитането на спецификата на организационната култура и на лидерството в академична среда, както и от обосноваване на необходимостта от промени в структурата и културата на университетите, в това число при вземането на решения, участието при формиране на организационни стратегии и политики, за да реагират по-адекватно и гъвкаво на измененията във външната среда.

Заслужава да се отбележи и използваната методология в направените проучвания - приложени са главно качествени методи като проучване на случаи, интервюта и фокус групи, които са доста трудоемки за провеждане, но дават задълбочена информация за организационните процеси. Отчитането на кроскултурната перспектива в изследванията и сравненията с други страни от европейското научно пространство - Италия, Ирландия, Германия, Швеция и др., които имат установени традиции в демократичното управление на академичните институции, очертава рамка на сравнителен анализ, който е използван в международните изследвания, но слабо

прилаган у нас и в това отношение е един от приносите на автора, който не ограничава търсенията си само до даден национален контекст.

Критични бележки и препоръки

Единствената препоръка, която мога да формулирам, засяга разширяване и задълбочаване на изследванията в проучваните области и прилагане на количествени методи, в допълнение на качествените методи, в бъдещата научно-изследователска дейност на кандидата. Също така искам да изразя увереността си, че съществена част от установените закономерности и тенденции ще бъдат приложени на практика и ще бъдат разпространени към други институции в системата на висшето образование у нас, както и ще подпомогнат да се осъществи ефективна организационна промяна и изграждане на условия за върхови постижения на младите български учени.

Заклучение

Цялостната ми оценка за научните публикации на доц. д-р Георги Апостолов се основава на приносите му в изясняване на съществени за научните институции и университети организационни феномени и в проучване на такива проблемни области като вземането на решение, назначаването и кариерното израстване на академичния състав, ролята на организационната култура в управлението на университетите, равнопоставеността на половете. В посочените области тези изследвания и изведените от тях закономерности са първите по рода си у нас. Сравнителният анализ с други университети от различни европейски страни с утвърдени практики за организационна промяна и развитие дава възможност не само да се отчетат межкултурните различия, но и да се пренесат и приложат значими организационни практики за управление и развитие на академичните институции, които да бъдат съотнесени спрямо националния контекст.

Представената научна продукция на единствения участник в конкурса по професионално направление 3.7. Администрация и управление и научна специалност Социално управление (Управление на образованието и науката)" ми дава основание категорично да подкрепя да бъде присъдена академичната длъжност "професор" на доц. д-р Георги Апостолов.

01.11.2016 г.

Проф. д.пс.н. Снежана Илиева